

Vastaus kirjalliseen kysymykseen KKV 385/2021 vp

Vastaus kirjalliseen kysymykseen poliisin riittävästä toimivaltuuksista, työvälineistä ja henkilöstöresursseista laittomasti toteutettujen mielenosoitusten lopettamiseksi turvallisesti

Eduskunnan puhemiehelle

Eduskunnan työjärjestyksen 27 §:ssä mainitussa tarkoituksessa Te, Arvoisa puhemies, olette toimitannut asianomaisen ministerin vastattavaksi kansanedustaja Kalle Jokisen /kok ym. näin kuuluvan kirjallisen kysymyksen KKV 385/2021 vp:

Aikooko hallitus selvittää vesitykkien käyttöä joukkojen hallintavälineenä ja harkita niiden hankkimista poliisin käyttöön ja

mihin muihin toimenpiteisiin hallitus aikoo ryhtyä poliisin toimivaltuuksien, työvälineiden ja henkilöstöressien suhteen, jotta kansalaisten liikkumisvapautta ja turvallisuutta rajoittavat laittomasti toteutetut mielenosoitukset voidaan tarvittaessa lopettaa nopeasti ja turvallisesti poliisin toimesta?

Vastauksena kysymykseen esitän seuraavaa:

Rauhanomaisilla mielenosoituksilla on lähtökohtaisesti vahva suoja Euroopan ihmisoikeussopimuksen ja tuomioistuinten ratkaisukäytännön valossa. Suojaa voidaan rajoittaa vain erityisin perustein. Perustuslain mukaan jokaisella on oikeus lupaa hankkimatta järjestää kokouksia ja mielenosoituksia sekä osallistua niihin. Perustuslain mukaan julkisen vallan on turvattava perusoikeuksien ja ihmisoikeuksien toteutuminen.

Järjestäjän on tehtävä ulkona yleisellä paikalla järjestettävästä yleisestä kokouksesta suullisesti tai kirjallisesti ilmoitus kokouspaikan poliisille vähintään 24 tuntia ennen kokouksen alkamista. Myöhemminkin tehtyä ilmoitusta voidaan pitää pätevänä, jos kokouksen järjestämisestä ei aiheudu kohtuutonta haittaa yleiselle järjestykselle. Kokoontumislaisissa säädellään kokouspaikoista ja niitä koskevista rajoituksista.

Poliisi voi tarvittaessa antaa yleisen kokouksen järjestämisestä ennakolta tai tilaisuuden aikana ohjeita ja määräyksiä muun muassa yleisen järjestyksen ja turvallisuuden ylläpitämiseksi, sivulisten oikeuksien turvaamiseksi sekä liikenteen sujuvuuden turvaamiseksi. Poliisitehtävät tulee suorittaa ensisijaisesti neuvoin, kehotuksin ja käskyin. Poliisin toimenpiteillä ei kenenkään oikeuksiin saa puuttua enempää eikä kenellekään saa aiheuttaa suurempaa vahinkoa tai haittaa kuin

on välttämätöntä tehtävän suorittamiseksi. Poliisi päättää mielenosoituksia koskevista rajoituksista kokoontumislaisissa säädetyillä tavoilla kokonaisharkintaan perustuen.

Poliisin toimivaltuuksia arvioidaan säännöllisesti. Myös voimankäyttövälineiden kehittämistarpeita arvioidaan vähimmän haitan periaatteen mukaisesti. Vesitykkien käyttöä ei ole pidetty lähtökohtaisesti tarkoituksenmukaisena voimakeinona yleisten kokousten ja mielenosoitusten järjestyksenpidossa.

Kokoontumislain valvonta edellyttää poliisilta ennen kaikkea henkilöresurssin käyttöä ja joukkohenhallintaa. Hallitusohjelman mukaan poliisien määrää nostetaan 7 500 poliisimieheen vuoteen 2022 mennessä. Osana vuoden 2022 talousarvion valmistelua hallitus päättää poliisin toimintamenomäärärahoista vuodelle 2022. Sisäministeriössä ja poliisissa etsitään aktiivisesti ratkaisuja poliisin perusrahoituksen tason riittämättömyyteen ja tärkeänä tavoitteena on turvata poliisin henkilötyövuosien myönteinen kehitys. Sisäministeriön johdolla valmisteltiin sisäisen turvallisuuden selonteko, jossa arvioitiin laadukkaiden palveluiden edellyttävän 8 200 poliisia vuonna 2030.

Helsingissä 8.7.2021

Sisäministeri Maria Ohisalo